

Komüterciler, Üçüncü Dünyacılar, Beşler, Merkeziler,
Belediyeçiler, Saylavlar nedir?

İl kongreleri öncesinde CHP' de durum
Yarın Aydınlik'ta

Basın özgürlüğünde
bir arpa boyu yol!..

Abdülaziz'in padişahlık döneminde, 1865 yılında yayınlanan matbuat nizamnamesine göre hükümet aleyhinde yazı yazmanın cezası 1 ay ile 1 yıl arasında iken şimdi 1 yıldan 6 yıla kadar ceza veriliyor. Para cezası 1865'te 5 altın ile 100 altın arasında iken, şimdi yeni tasarı ile 20 binden 100 bin liraya kadar para cezası getirildi.

Yazarlara hapis, Yazı İşleri Müdürlerine para cezası veren yasa tasarısı
Mecliste kabul edilirken...

Basına verilen ceza 114 yıl öncesinden daha ağır

YORUM

İstanbul' u fethetmek
ya da düşünce özgürlüğü

Av. Emcet Olcaytu

Fikir ve kanaatlarını serbestçe açıklama özgürlüğüne, insanlık, 'Yeniçağ' da ulaşmıştır. Bu özgürlük gelişerek, günümüzde bütün kamu hürriyetlerinin anası sayılmış, sosyal gelişmenin

(Devamı Sa. 7 Sü. 5'de)

HABER MERKEZİ
Yıl 1865. Dönem, Osmanlı Padişahı Abdülaziz'in saltanat dönemi. Matbuat Nizamnamesi

yürürlüğe giriyor. Ve işte bu nizamnamenin 16. maddesi:

"Vükelâ-yı saltanat-ı seniye veyahut memalik-i mümtaze reislerine dokunacak söz yazan olursa, bir aydan bir seneyle kadar hapis veyahut beş altından eli altına kadar ceza-yı nakdi ahz olunur"

Yıl 1979. Önceki gün Mecliste kabul edilen Yazı İşleri Müdürlerinin sorumluluklarını düzenleyen yeni yasa tasarısının sonucu:

"İmzalı yazılardan yazarlar, imzasız yazılardan Yazı İşleri Müdürleri, hükümet dokunacak söz yazarlarına" bir yıldan altı yıla kadar hapis vatacağıyla kadar hapis vatacağıyla (Devamı Sa. 7 Sü. 6'da)

İstanbul Barosu karar aldı
Adalet Bakanı hakkında dava açılıyor

İSTANBUL (ÖZEL) İstanbul Barosunun, kurulacak yeni ilçe adliyelerini, yeni yasal düzenleme girişimleri, ceza ve tutukevlerindeki uygulamalara karşı çıkılması için düzenlediği olağanüstü genel kurulu da Adalet Bakanı Mehmet Can hakkında ceza takibat yapılması ve dava açılması önerisi oybirliğiyle kabul edildi. Baro üyelerinin duruşmalara girmeye ve genel kurula katılma oranları yüzde yüzü buldu. (Devamı Sa. 7 Sü. 7'de)

MSP, sıkıyönetime red oyu verecek

ANKARA (ÖZEL) MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan dört aydan beri devam eden sıkıyönetime ülkede huzurun sağlanamadığını, bölücülük ve anarşinin devam ettiğini belirterek bu nedenle sıkıyönetimin uzatılmasının yarar sağlanamayacağını söyledi.

26 Nisanda Millet Meclisinde sıkıyönetimin uzatılmasına talebinin karşı red oyu kullanacaklarını belirten Erbakan, "Hükümet so-

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

Ecevit'i ziyaret eden Baykara, Reisoğlu ve Cantürk, "Türkiye'nin büyük sorunlarla karşı karşıya olduğunu" söylediler"

Kontenjan Grubu Ecevit'e AP-CHP işbirliği önerdi

Başbakan, Kontenjan grubu temsilcileri ile görüşükten sonra, Cumhurbaşkanını ziyaret etti

ANKARA (ÖZEL) Cumhurbaşkanınca seçilmiş Cumhuriyet Senatosu Kontenjan grubu başkanı Zeyyad Baykara ve grup üyeleri Prof. Dr. Sefa Reisoğlu ve Kemal Cantürk, Başbakan Bülent Ecevit'i ziyaret ederek Türkiye'deki ve bölgedeki son gelişmelere ilişkin görüşlerini Ecevit'e aktardılar.

Kontenjan grubunda önceki gün yapılan toplantıda belirlenen görüşlerin Başbakana iletiliği öğrenildi.

Kontenjan grubu toplantısında, Cumhurbaşkanınca seçilen senatörler, Türkiye'nin çok büyük sorunlarla karşı karşıya bulunduğunu, tek bir partinin bu sorunların üstesinden geleceğini

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

SSK yolsuzluğu ile ilgili tartışmalar sürüyor

FeYZioğlu: "Yolsuzluk yapanı savunmak Başbakana düşmez"

ANKARA (AA) CGP Genel Başkanı Turhan FeYZioğlu, dün yaptığı açıklamada SSK arsa alımları konusunda Başbakan Bülent Ecevit ile Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İŞğüzar'ın sözlerine yanıt verdi. FeYZioğlu "Yolsuzluk yapanları savunmak Başbakana düşmez" dedi. Soruşturmanın selameti için Hilmi İŞğüzar'ın istifa etmesi gerektiğini söyleyen FeYZioğlu açıklamasına şöyle devam etti: Tahkikat yapılırken

(Devamı Sa. 7 Sü. 3'de)

Sıkıyönetim Savcılığı, Fehmi İŞıklar hakkında dava açtı

İSTANBUL (ÖZEL) İstanbul Sıkıyönetim Askeri Savcılığı Öleym Sendikasının Marmara Bölgesi Genel Kurulunda yaptığı konuşma nedeniyle Fehmi İŞıklar hakkında dava açtı.

Sanayici Rahmi Koç: IMF ile ya bir ay içinde anlaşılır, ya da hiç anlaşılmaz

NEW YORK (AA) Sanayici Rahmi Koç, New-York'ta verdiği demeçte, Türkiye ile Uluslararası Para Fonu (IMF) arasında 1,5 milyar dolarlık bir kredi anlaşması "ya bir ay içinde gerçekleştirileceği, ya da imzalanamayacağı" tahmininde bulundu. Rahmi Koç, böyle bir anlaşma için zamanın uygun olduğunu belirterek,

(Devamı Sa. 7 Sü. 5'de)

ECEVİT:
"Etnik ayrım gözetenler hangi görevde olursa olsunlar onlara karşı önlem alacağız"

"Sayın Elçi almakta olduğumuz ve almayı kararlaştırdığımız önlemlerin tümüne inanarak katılmaktadır"

"DISK'in 1 Mayıs toplantısını, toplantı yasağı olmayan başka bir ilde yapmasını temenni ediyoruz"

ANKARA (ÖZEL) Başbakan Bülent Ecevit "Etnik ayrım gözetilen kimseler hangi durumda ve yerde ve görevde olurlarsa olsunlar onlara karşı önlemler almaktayız, alacağız" dedi. Bülent Ecevit Cumhurbaşkanına Korutürk'e yaptığı haftalık olağan görüşmesinden sonra gazetecilere bilgi verirken sorularına da cevaplandırdı. Ecevit Korutürk'e hükümet çalışmalarını, iç ve dış gelişmelerle ilgili bilgi

(Devamı Sa. 7 Sü. 3'de)

Özçün'de Orta Doğu ülkelerini ziyaret ediyor
Evren'den sonra Çetin de Irak'a gitti

ANKARA (ÖZEL) Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren'in geçen hafta Irak'a yaptığı geziden sonra Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin de Bağ-

(Devamı Sa. 7 Sü. 5'de)

"DISK, Sahte TKP'nin güdümünde yeni bir 1 Mayıs ihanetine önyak olmamalıdır"

TKP, işçi sınıfını DISK'in düzenlediği mitinge katılmamaya çağırdı

"Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkı bu büyük günü büyük coşku, birlik, dayanışma ruhu, mücadele azmi ve en derin yurtseverlik bilinciyle kutlayacaktır"

BASYAZI

1 Mayıs

1 MAYIS, uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma bayramımızdır. Bütün ülkelerdeki kardeşleri gibi, Türkiye emekçileri de, fabrikasında, tarlasında, işyerinde, sokakta, meydana, işkencede, sürgünde ve zindanda 70 yıldır 1 Mayıs'ı kutlamıştır, kutlayacaktır da. İşçi sınıfı için, her 1 Mayıs günü, dünyadaki sınıf kardeşlerine, halkına ve ülkesine karşı görevlerini bir kere daha hatırladığı, yeniden ve şevkle mücadeleye sarıldığı bir gündür. DISK'in İstanbul'da Taksim Alanında düzenleyeceğini açıkladığı miting böyle bir miting midir? Başka bir deyişle, bu miting Türkiye işçilerine, halka, ülkeye ne getirecektir? İşçi sınıfından ne yapması istenecektir, kimler övülecek, kimler yerilecektir?

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

Aydınlık

İSTANBUL (ÖZEL) Köylü Partisi İstanbul İl Başkanı Halim Spatar, Taksim'de yapılması düşünülen 1 Mayıs mitingi ile ilgili basına bir açıklama yaparak, DISK'i "sahte TKP'nin güdümünde yeni bir 1 Mayıs ihanetine önyak olmamaya" çağırdı.

Sahte TKP'nin dünya ve Türkiye emekçilerinin bu büyük birlik ve dayanışma gününü, amacından saptırarak ve Rusya hesabına kullanmak istediğinin kaydedildiği açıklama aynen şöyledir:

(Devamı sa.7, sü.2'de)

Yozgat'ta komandolar Halkevi ve 25 işyerini tahrip etti

Şehirde sokağa çıkma yasağı ilan edildi
İstanbul Kars ve Gaziantep'te 3 kişi öldürüldü

HABER MERKEZİ MHP'iler Yozgat'ta olay çıkararak CHP'li ve sol görüşlü yurttaşların dükkanlarını tahrip ettiler. Olayların Saat 15.30'da MHP'ilerin Halkevi'ni taşlaması üzerine başladı. MHP'ilerin kışkırttığı kalabalığın, CHP'li ve sol görüşlü yurttaşların dükkanlarının taşlanmasıyla olayların büyüdüğü bildiriliyor. Yozgat CHP İl Başkanından aldığımız bilgiye göre tahrip edilen yerler arasında CHP İl Başkanının ve CHP İl Sekreteri Halim Kurt'un

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Aliğa CHP Kongresinde destekledikleri adaya oy vermediği için

İGD'liler bir CHP delegesini dövdü

Menemen CHP İlçe Başkanı: "Saldırı, partimizi bölmeyi amaçlıyor"

Yazısı 5. sayfa

Menemen'in Aliğa ilçesinde, İGD'liler CHP İlçe seçimlerinde kendi istedikleri kimseye oy vermeyen Şanbaz Karayürek'i döverek, yaraladılar.

TKP İstanbul İl Başkanı Halim Spatar.

**ECEVİT
HÜKÜMETİNİN
15 AYLIK
ÖYKÜSÜ**

Cesur siyasetler belirleyemeyen hükümet bir yılda tükendi

YAKINDA Türkiye'de bir hükümet değişikliği olacağından eminim. Ülke, hiç bir konuda siyaset formüle edemeyen bir hükümet ile daha fazla gidemez. Bu sözler içinde yaşadığımız günlerde söylenmiş değil. Bunları Ecevit, 2. MC hükümetinin yıkılmasından birkaç hafta önce, 1977 Aralık ayında New York Times muhbirine söylüyordu.

Hatırlanacağı gibi o sıralar, 11'er olarak adlandırılacak olan milletvekili arıyordu. AP'den ayrılıyor, MC mecliste çoğunluğu kaybediyordu. Ve nihayet 1977'nin son günü MC, 218'e karşı 228 oyla düşürüldü ve kısa bir süre sonra Ecevit'in Başbakanlığına bugünkü hükümet kuruldu.

Ecevit Moskova'da siyasi belgeyi imzaladığı gezisi sırasında Brejnev'le yanyana: Hükümetin teslimiyetçiliğinin tepe noktası siyasi belgeyi imzalamak oldu.

**GÖRÜLMEMİŞ
DESTEK**

Ecevit Hükümetinin kuruluşu, şimdiye kadar görülmemiş destekle karşılandı. İki büyük işçi sendikası DİSK ve Türk-İş hükümeti destekliyordu. "MC'ye göre başarılı, tutarlı ve inandırıcı olacağı kanısındayım" diyordu Halil Tunç.

İş adamları destekliyordu, "güçlü ve uyumlu bir hükümetin sorunları olumlu yönde etkileyeceği çözümleyeceği kanısındayım" diyorlardı.

Cumhurbaşkanlığı çevreleri destekliyor, ordu, "hükümetle bir sorunumuz yok" diyor.

Ve her şeyden önemlisi, MC'nin devlet daireleri dahil her yere ulaştırıldığı anarşiye, katliamlara, nereye gideceği belli olmayan dış politikasına, sürekli artan pahalılık ve yokluklara kısacası iç kargaşaya ve bunalmaya "artık yeter" diyen milyonlar destekliyordu Ecevit Hükümetini. Ecevit'in en büyük şansı, MC gibi bir hükümetin yıkılışı üzerinde yükselmesiydi.

**NE FORMÜLE ETTİ,
NE YAPTI?**

Bir yıl içinde meydana gelen bir şaşırtıcı değişim için, Ecevit'in MC hükümeti için dediğini bakmak gerekir; "Ülke hiç bir konuda siyaset formüle edemeyen bir hükümet ile daha fazla gidemez..."

Ecevit hükümeti bir yıl içinde temel sorunlarda hangi siyasetleri formüle etti, ya da daha doğrusu edemedi, ve bu temel sorunlara ilgili olarak neler yaptı? İşte Ecevit, hükümetinin bugün ulaştığı noktaya gelmesinin nedeni bu sorunların cevaplandırılmasıyla ortaya çıkıyor.

Hükümet kurulduğunda önünde başlıca üç sorun vardı:

- Dış ilişkiler, Kıbrıs
- İç kargaşalık ve anarşi
- Ekonomik bunalmış, pahalılık, enflasyon.

Hükümet programında ise bu sorunlara ilişkin olarak şunlar belirtiliyordu:

- * Türkiye'nin savunmasını dış desteğe ve belirli bir kaynağa bağımlıktan esirgeyici bir ulusal güvenlik kavramı oluşturulurken, dış politikada da bunun gereği düzenlemeler yapılacaktır.
- * Kıbrıs iki bölge, iki toplumlu bağımsız ve bağlantısız federal bir devlet olmalıdır.
- * Zorbalık önlenektir.
- * Devletler haber alma ve değerlendirme örgütü, dolaylı da olsa siyasete karıştırmayacak, propaganda ve yönlendirme çalışması yapmayacaktır.
- * Eğitimde öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği sağlanacak, ayrıcalıklı muameleyle son verilecektir.
- * Öğrenciler arasında siyasal düşünceleri nedeniyle ayırım yapılması önlenektir.
- * Enflasyonla mücadele edilecek, enerji ve döviz darboğazı aşılacak, yokluklara, karaborsa kuyruk ve kılığa son verilecektir.
- * Sanayi ve ulusal güvenliği dışa bağımlı olamayan kurulların yatırımlarına hız verilecektir.
- * Anayasaya uygun olarak yeni bir toprak reformu yasası çıkarılacaktır.

**İLK ÜÇ AY LAFLA
GEÇİYOR**

Hükümetin işbaşına

**MALATYA
PROVOKASYONU
VE "HABERLAMA
ÖRGÜTÜ"NDEN
ŞİKAYET**

Hükümetin anarşinin kaynakları üzerine gitme.

**BATI SEFERLERİ VE
TEHDİT NEREDEN
GELİYOR?**

Ambaro, Kıbrıs ve ekonomik yardım konularıyla ilgili olarak Ecevit, Mayıs ayı içinde bir dizi Batı ülkesine gitti. Bu gezi sırasında Londra'da, hükümetin bugüne kadar izlediği bir o yana bir bu yana yatan, teslimiyetçi dış politikasını belirleyecek olan bir söz söyledi. Sovyetler'in Orta Doğu ve Türkiye üzerindeki hegemonyası emellerinin gözle görünür bir biçimde arttığı ve Sovyetler'in ardarda Türkiye'de ekonomik imtiyazlar elde ettiği bir dönemde Ecevit, "Türkiye'ye tehdidin Sovyetler'den değil, Yunanistan'dan geldiğini" söylüyordu. Bu şaşırtıcı, şaşırtıcı olduğu kadar gülünç söz, Sovyetler'in ve Moskova yanlılarının ağzına sakız olacak, Sovyetler, Türkiye üzerinde yeni bir talepte bulduklarında Başbakan'ın Bu sözünü ortaya sereceklerdi.

YEŞİL İŞİK

Batı seferleri sırasında başka bir gerçek de ortaya çıktı; batı ülkeleri Türkiye'ye ekonomik yardım yapmak için IMF'nin yeşil ışık yakmalarını bekliyorlardı. Ve bundan sonra yılan hikayesine dönen IMF ile ilişkiler başlayacak, IMF sözü günlük hayatın bir parçası olacaktı.

**TESLİMİYETİN
TEPE NOKTASI:
SİYASİ BELGE**

Ecevit hükümetinin, Sovyetler'e karşı teslimiyetçi tutumunun tepe noktası ve Sovyetler'in ülkemizde önemli bir mevzi elde etmelerine yol açan olay, Haziran sonunda Siyasi Belgenin imzalanması oldu. Siyasi belge, "saldırıya vekil faaliyetleri izlenmemesi" maddesi yer alıyordu. Böylece, Sovyetler, Türkiye'de emperyalist amaçlarına dur diyebilecek herhangi bir gelişmeye karşı hükümetten teminat alıyorlardı.

**ANARŞİNİN
KAYNAKLARINA
TESLİMİYET**

Yaz aylarının önemli bir gelişmesi Kontrgerilla tartışmalarıydı. Hükümet bu konuda da teslimiyetçi bir tutum aldı. Kontrgerillanın ve MHP'nin anarşi olaylarıyla ilgili ortaya çıkmasına karşı başbakan "Kontrgerilla gibi bir örgütün" olmadığını söylüyor, MHP adını bile ağzına almaktan kaçınıyordu.

TALABANI SORUNU

Hükümetin bu kararsız ve cesaretsiz tutumundan en çok Sovyetler yararlandı. Liman kolaylıkları, boğazlar üzerinde imtiyaz istemeye başladılar. Moskova yanlıları ise 1 Mayıs töreninde CHP milletvekillerinin gözleri önünde "TKP'ye özgürlük" istiyorlar, bir yandan da devlet daire-

**UMUT' TAN
UMUTSUZLUĞA**

1978'in ilk gününde hükümeti kurma görevini alarak, Körtük'ün yanından ayrılınca şöyle diyordu Ecevit:

"Türkiye bunalmış son verecek bir hükümetin kurulmasını beklemektir. Ve bunun umudu içindedir. Ben de bu umudu gerçekleştirebileceğimize inanıyorum."

Bugün ise ortada ayan beyan bir gerçek var: Ecevit Hükümeti bu umudu gerçekleştiremedi...

Kurulların gösterilen destek, derin kuşkuyla dönüştü. Ecevit Hükümeti kurulurken var olan sorunlar neyse, bugün de aynı sorunlar artarak gündemde. Özellikle 6'ların muhtırası ve bunu izleyen gelişmelerle birlikte, umut bir yana, artık bu hükümetin sorunları çö-

**GÜZ VE KIŞ
AYLARINDA
HIZLANAN İFLAS**

Güz aylarına girildiğinde hükümetin güçsüzlüğü ortaya çıkmıştı. Hiç bir temel konuda tutarlı, cesur bir siyaset tespit edilememiş, dengeli, teslimiyetçilik ve acizlik temel çizgi olmuştu. Bu durum güz ve kış aylarında sorunların daha da ağırlaşmasına ve hükümetin iflasının giderek hızlanmasına yol açtı.

Eylül ayında Doğu illerinde, Sivas'ta, Elazığ'da ve K. Maraş'ta komandolar ard arda geniş saldırılar düzenlediler. Bu olaylar yıl sonunda, hükümetin gözüne soka soka düzenlenen K. Maraş katliamına kadar varacaktı. Bu arada öğretim görevilerine saldırılar, cinayetler birbirini izliyordu. Köseye sıkışan kurt yakup, yılmaktaydı. Hükümet ise elini kolunu bağlamış duruyordu.

Kasım ayında ise Sovyet zırhlıları Dolmabahçe limanına demir attı. Bu olay yurtsever güçler tarafından tepkiyle karşılanırken, hükümetin Türkiye'nin doğusunda faaliyetlerini artırdılar.

Moskova yanlıları ise Türkiye'yi emperyalist-minor yayılmacı ilan ediyorlar, savaş komiteleri karşı uyanıklık artmakta, birlik ve barış isteği güçlenmektedir.

Türkiye toprağı, hiç kuşkuyla yok ki, sorunlara çözüm yaratacak güçtedir.

TEMİZLİK

Temmuz ayında ise Ambaro kaldırılıyordu. Ancak hükümetin bu ambaro macerasından öz kavgalara dayalı bir Ulusal Savunma geliştiriyordu. Dedikimiz gibi, bir kez iki süper devlet arasında cambazlık yoluna girilmişti artık.

Ve Türkiye 1979'a 11 ilde ilan edilen sıkıyönetim altında girdi.

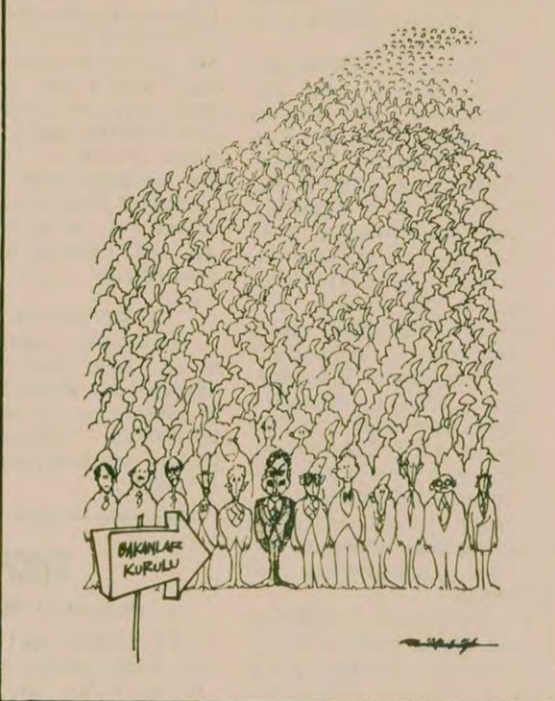
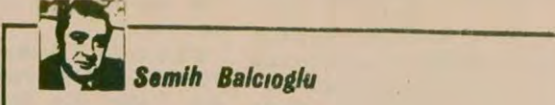
**BU TUTUMLAR SIKIYÖNETİM
DÖNEMİNİN SONUNA
DAHA DA ARTTI.**

Ekonomik sorunlar ise daha da kötüledi. Pahalılık bu kez yerini yokluklara bıraktı. Hükümetin ekonomik konularında aldığı kararlar artık uzmanlar güldürmekten başka bir işe yaramıyordu.

**15 AY SONRA İSE BEDRİ KORAMAN,
MİLLİYET'TE HÜKÜMETİN NEREDEN
BÖYLE GÖRÜYOR.**

15 ay sonra ise Bedri Koraman, Milliyet'te hükümetin nereden böyle görüyor.

●Hükümet kurulurken geniş bir çevre tarafından desteklenmişti. Ancak şimdi hükümetin ne vadmısı gerektiği değil, yeni hükümet alternatifleri tartışılıyor.

Başın da hükümeti destekliyordu. İşte hükümetin kurulduğu günlerde S.Balçoğlu'nun Yanki'da, Tonguç'un da Vatan'da yayımlanan karikatürleri.

